

De Jeugd en de toekomst

Een heel belangrijke kwestie — de jeugdbeweging. Hoe moet die nu worden? Velen hebben hierover hun gedachten, en iedereen, die deze tijd begrijpt, weet dat er iets moet gebeuren. Ir. Roest, leeraar aan het Baarnsch Lyceum en voor de oorlog leider der padvinderij, schreef op ons verzoek zijn gedachten neer. Het is niet de bedoeling, dit als laatste woord te beschouwen, en voor opbouwende critiek zal steeds ruimte zijn.

De vraag hoe het met de jeugd moet in de naaste toekomst, houdt velen bezig en het getuigt van een juist inzicht deze vraag aan de orde te stellen.

De vorming van de jeugd is een maatschappelijk belang van de eerste orde, belangrijker nu dan vóór de oorlog, omdat:

1. de jeugd in de oorlog door den bezetter van haar leiding is beroofd en de haar opgedrongen leiding niet heeft kunnen aanvaarden, met als gevolg: verwildering;

2. de jeugd van de oorlog meer geleden heeft dan de ouderen, omdat zij meer voedsel nodig heeft, uit de kleren groeit vóór ze versleten zijn en niet voorzien kon worden van die dingen, waaraan bij het ouder worden behoefte ontstaat;

3. de jeugd meer dan goed voor haar is de zorgen van het dagelijks leven mee moest dragen gedurende de oorlog; en

4. daardoor en door de stagnatie van het onderwijs, zich niet kon voorbereiden op de taak die wacht;

5. de samenleving zich vóór de oorlog in het rijke Nederland een niet erg efficiënte jeugdvorming kon permitteren, maar dit na de oorlog in het arme gehavende Nederland niet zal kunnen.

Al deze dingen hebben gemaakt dat wij na de oorlog een volkomen andere jeugd zullen aantreffen.

De jeugd is zelfstandiger geworden, maar ook verwilderder en als we invloed willen uitoefenen, zal dit zo moeten gebeuren dat de jeugd deze invloed kan en wil aanvaarden.

Natuurlijk zal de jeugd harde en dikwijls bittere critiek uitoefenen en menen dat zij wel eens een betere samenleving zal opbouwen. Wij moeten dit aanvaarden, ook al zijn wij van de juistheid niet bepaald overtuigd. Van een jeugd, die niet kritisch is en die niet gelooft dat zij het „later“ beter zal kunnen dan de ouderen, is niets voor de toekomst te verwachten.

Voor de oorlog.

Laten we ons nu eerst eens even bezinnen hoe de jeugdvorming voor de oorlog was.

De jeugd werd toen opgevoed in het gezin, in de school en in een derde milieu dat zeer verschillend zijn kon: de jeugdorganisatie, de kerkelijke jeugdverenigingen, sportverenigingen enz.

Dit derde milieu, men sprak ook wel van de „vrije“ jeugdvorming, was iets waar de gemeenschap als geheel zich niet mee bemoeide. Het werd geheel overgelaten aan het „particuliere initiatief“. Dat dit derde milieu een noodzakelijk deel van de jeugdvorming is en in de tegenwoordige gecompliceerde samenleving niet gemist kan worden, is iets dat tegenwoordig wel algemeen wordt erkend en in ieder geval hier niet uitvoerig kan worden toegelicht. Maar als we aannemen dat dus de jeugdorganisatie, naast gezin en school noodzakelijk is voor de opvoeding van onze jongeren, dan zal de gemeenschap er zich mee moeten bemoeien, zoals ze zich ook bemoeit met de school.

En nu?

Na de oorlog zullen dus in principe de jeugdorganisatie en de school als gelijken ieder op zijn gebied moeten werken aan de vorming van den jongen mens.

Tot de taak van de school zal behoren het bijbrengen van de nodige

kennis, tot de taak van de jeugdorganisatie karaktervorming en bijbrengen van praktische vaardigheden, kortom het vormen van een op de gemeenschap ingestelde persoonlijkheid.

Daartoe zal de jeugdorganisatie moeten beschikken over leiders en tijd. Het zal niet meer mogen voorkomen dat de school brutaalweg alle tijd van den jongen mens neemt en hem dwingt gedurende een veel te groot gedeelte van de dag zowel lichamelijk als geestelijk bezig te zijn op een wijze die niet bij hem past, met als resultaat wel een zekere parate kennis, maar een ontstellend gebrek aan allerlei dingen die even nodig zijn om in de samenleving een plaats te kunnen innemen. Dat moet veranderen en dat kan alleen veranderen door goede jeugdleiders.

Voor de oorlog was het erg moeilijk goede jeugdleiders te krijgen. En geen wonder! Een goed jeugtleider moet beschikken over aanleg, kennis en tijd.

De kennis moet worden opgedaan op leiderscursussen en in de praktijk. Al deze tijd moet worden afgenomen van de vrije tijd, die een werkend mens toch nodig heeft voor ontspanning en ontwikkeling.

De vorming van leiders moet even-

als de gehele jeugdorganisatie worden bekostigd door toevallige bijdragen van particulieren, in wie plotseling een zeker verantwoordelijkheidsgevoel voor de jeugd is wakker geworden.

En de opvoeding van de jonge mensen is toch iets wat de samenleving als geheel moet bekostigen en niet aan enkelen worden overgelaten.

Samenvatting.

Waar het dus heen moet is in 't kort samengevat het volgende:

1. Er moet één organisatie komen, die alle jeugdorganisaties in zich verenigt. Deze toporganisatie moet van overheidswege worden gesteund en geleid worden door mensen die deskundig zijn op dit gebied, zodat zij de nodige steun en voorlichting kunnen geven. Binnen deze organisatie moet de nodige differentiatie en vrijheid kunnen bestaan evenals dit bij het onderwijs het geval is.

2. Er moet een jeugdleiderschap worden ingesteld en de bevoegd verklaarde jeugtleider moet, evenals de onderwijzer en leraar, een bezoldiging ontvangen.

3. Wel moet voor ieder jong mens het deelnemen aan een jeugdorganisatie verplicht zijn, maar hij moet kunnen kiezen naar zijn aanleg.

Het zou b.v. dwaasheid zijn alle jongens te dwingen padvinder te worden. Dit zou trouwens ook de ondergang zijn van de padvinderij, die alleen kan bestaan uit jongens die vrijwillig en van ganser harte dit ideaal nastreven.

Hoe dit alles in details zal moeten worden is iets waarvoor hier moeilijk plaatsruimte verwacht kan worden.

Ir. J. F. ROEST.

HET GEZAG

Even onwennig als een kuiken, dat pas uit het ei gestapt is, loopen wij in bevrijd Nederland rond, nu de ons aan alle kanten omkennende Duitse druk verbroken is.

En naast het gevoel van onmetelijke opluchting, begint, nu de eerste roes wat voorbij is, een zekere verwondering bij ons op te komen. Want de bevrijding blijkt allerminst met zich mede te brengen een overvloed van voedsel, kleding, en alle andere dingen, waar we nu al jaren naar verlangen. En het aantal voorschriften, dat op allerlei gebied gegeven wordt, is voor een gewoon mensch niet bij te houden zoo af en toe. Een gevoel van teleurstelling laat zich niet onderdrukken soms. De ambachtsman kan nog niet beginnen, de handelaar ligt stil, het transport is hopeloos in de war, kantoren zijn nog niet geopend.

Hoe komt dat alles toch? Voornamelijk hierdoor: het was onlogisch te denken, dat wij het heden en de toekomst zoo maar van het verleden los zouden kunnen maken. De Duitschers hebben de laatste jaren met kunst- en vliegwerk ons maatschappelijk bestel in een zeer labiel evenwicht gehouden. Toen zij weggingen, lieten zij een ontwrichte samenleving achter. Het zal jaren duren, voordat we weer van „normaal“ kunnen spreken. Geen wonder, dat de regering met krachtige hand ingrijpt op maatschappelijk en sociaal gebied, anders zou ons de chaos wachten.

Dit wordt soms niet voldoende ingezien. Een publicatie van Militair Gezag zei het zoo juist: „de operatie is gelukt, maar de patiënt is nog niet genezen“. Het gaat nu eenmaal niet zoo gauw. En het snelste gaat dat nog, wanneer de patiënt meewerkt. De maatregelen, die afkomen, worden getroffen in het algemeen belang. Als er een reisverbod is, moet dat niet tegengewerkt worden voor bezoeken aan familie of vrienden, die men in geen tijden gezien heeft — één of twee weken kunnen er vast nog wel bij. En het gaat niet aan om, nu de wettige Overheid datordert, zijn auto niet op te geven. Zoo zouden we er nooit uitkomen!

Maar gelukkig, velen werken wél mede. Zij helpen wat zij kunnen, zijn bereid zich opofferingen te getroosten of zich te schikken, als het noodig is. Trouwens, anders zouden de afgelopen jaren voor niets geweest zijn. En dat mag niet. Samen hebben we gestreden voor de vrijheid, in eensgezindheid zullen we voortbouwen aan de toekomst van het Koninkrijk der Nederlanden.

Daarvoor zal er door iedereen hard aangepakt moeten worden. Dat is niet zoo gemakkelijk, vooral niet omdat wij door de spanning der laatste vijf jaren vermoeid zijn. Maar dan herinneren wij ons het woord van minister Churchill, toen hij oppiep tot hernieuwde inspanning voor de strijd in het verre Oosten: „De werkelijke grootte van een volk herkent men aan de prestaties die het levert, wanneer het vermoeid is“.

Daarin zal ons kleine land groot kunnen zijn!

hebben gevolgd, de stad door.

Het is de eerste keer sinds vijf jaar dat de residentie een lid van het Koninklijk Huis kan begroeten en ondanks de teleurstelling dat H.M. de Koningin en H.K.H. prinses Juliane niet aanwezig konden zijn, is de ontvangst groots. De residentie juicht den Prins toe, een vertegenwoordiger van het verzet, een voorbeeld van veel wat in ons volk leeft.

Vaak hebben we in de afgelopen jaren moeite gehad om ons het gebeurde voor te stellen, maar nu we het zelf gezien hebben weten we, dat het werkelijkheid is.

VICTORY-PARADE

Een motorfiets bromt door de regen. De berijders zijn na een half uur natter dan een ondergedoken onderzeeboot, maar persmuskieten moeten nu eenmaal behalve voor een perskaart en een grote dosis brutaliteit ook beschikken over een volslagen ongevoeligheid ten opzichte van onplezierige omstandigheden. Het doel van de tocht is zeker een nat pak waard: Victory-parade, de overwinningparade van het Eerste Canadese leger in Den Haag, door Prins Bernhard afgenomen. Ver buiten de stad zijn reeds tekenen waar te nemen van wat er in Den Haag zal plaats vinden. Canadese vrachtauto's voeren groepen Binnenlandse Strijdkrachten uit andere gewesten aan, autocolonne's en lange rijen fietsers stromen de stad binnen. De Canadese verkeerspolitie, bijgestaan door marchesse en Binnenlandse Strijdkrachten, blijkt haar werk te verstaan. Laat in de vorige avond zijn de orders omtrent de organisatie pas uitgegeven en nu functioneert alles als een uurwerk. Aanvankelijk is onze B.S.-band voldoende om de wegen voor ons open te houden, maar hoe dichter wij de Laan van Meerdervoort, waar de parade langs komt, naderen, hoe meer er van onze toermiddelen gevraagd wordt.

„What do you want?“ „Press!“ „O.K., go on!“ De volgende is minder gefimpeerd en vraagt enigszins achterdochtig naar een perskaart.

Ook hij moet voor de papieren zwichten, en zo doorgaand slagen wij er in een plaatsje te veroveren naast het podium waarop straks Prins Bernhard en de staf van de bevrijdingslegers de parade zullen gade slaan. In een ruime halve cirkel staat een afzetting van de brigade Prinses Irene en op een heuvel in het terrein staat een grote legertent waar de officieren verblijven houden. Zwarte stukken geschut zijn opgesteld op de glooiing achter het podium en er tegenover,

achter de militaire kapel, rijst een muur van tanks en pantserwagens met geheven kanon.

Het programma geeft tot in minuten de tijd aan van de gebeurtenissen en zonder een minuut verschil past alles in elkaar. Na een saluut van 21 schoten rijdt de Prins voor, vergezeld van den commandant van het Eerste Canadese leger, generaal Crerar, de commandanten van het eerste en tweede Canadese legercorps, lt.-generaals Foulkes en Simonds en den burgemeester van Den Haag, den heer de Monchy met zijn echtgenote. Nadat de gasten in de tent zijn ontvangen begeven zij zich naar het podium en kort daarop verschijnt de kop van de stoet voorafgegaan door Schotse doedelzakmuziek die ieder het natte en naargeestige weer doet vergeten. Datzelfde slechte weer is corzaak dat de vliegtuigen van de Engelse luchtmacht die over het paraderrein zouden vliegen, niet kunnen opstijgen. Achter de doedelzakspelers in hun nationale dracht, komt een afdeling van de Engelse vloot en dan marcheren bijna een half uur lang de talrijke Canadese bataljons voorbij. Zij maken niet zo'n stramine indruk als we dat in de afgelopen jaren van de Duitsers hebben moeten zien, maar de indruk is, ondanks het prachtig getrainde marcheren, menselijker. Achter de Canadese troepen volgen afdelingen der B.S. die door verschillende gewesten zijn afgevaardigd. Opvallend is het verschil in uiterlijk tussen de Canadese en de Binnenlandse Strijdkrachten. Bij de eersten ziet men slechts ronde gebrunde koppen, de laatsten zijn vaak mager en vaal, maar allen doen zij wat ze kunnen om Den Haag een waardig aandenken aan de overwinning mee te geven.

Na afloop biedt generaal Crerar zijn gasten een lunch aan in zijn tent en vervolgens rijdt het gezelschap langs de route, die de troepen

De Baarnsche „Ondergrondsche”

Nog maar nauwelijks was men in Nederland bekomen van de „knock-out”, die de Duitschers in de Meidagen van 1940 hadden toegebracht, of overal stak men in het diepste geheim de koppen bij elkaar om te overleggen, hoe de Heren er weer uitgegooid konden worden. Eerst was dat veelal nog plaatselijk en later pas groeide het tot een over het gehele land vertakte beweging.

Uit gegevens, die verschillende oud-gedienden uit het illegale leven ons verstrekten, kan men zich een beeld vormen, hoe in Baarn de zaken verlopen zijn.

In de zomer van 1940 spraken de Heeren Erik Jurriaans en W. Knip er samen over, dat er eigenlijk een organisatie moest bestaan, vooral gevormd uit militairen en oud-militairen, die op het gunstigste oogenblik direct op kon treden om de Duitschers in Baarn te lijf te gaan. Binnen uiterst korte tijd was er een ploeg van ongeveer 300 man bij elkaar. Hierbij bleek, dat een derde ook al bezig was met het vormen van een groep, Janus Blankesteijn. Deze sloot zich aan bij de twee anderen.

Vanzelfsprekend was er aan dit alles veel administratief werk verbonden, waartoe „Oom Piet” (de Heer P. Moritz) tot het drietal toetrad; deze had daarvoor al regelmatig met Amsterdamsche mensen in contact gestaan o.a. om inlichtingen te verzamelen voor de geheime dienst.

Zoo werkte men eenige tijd voort. Baarn werd verdeeld in wijken met commandanten aan het hoofd, plannen om station, postkantoor, radio-centrale en publieke gebouwen te bezetten werden gemaakt, lijsten van NSB-ers opgemaakt. Alles zat keurig in elkaar. Langzamerhand kreeg men ook de contacten met gewestelijke en landelijke autoriteiten van de „O.D.” (ordiedienst), zoals de gevormde organisatie genoemd werd.

Op aanraden van deze leiders werd contact gezocht met de plaatselijke politie. Men besloot te trachten de „kop” van het politie-apparaat te praaien, waardoor men de rest van zelf zou hebben. Oom Piet stapte op inspecteur Dragt af, na eenig tasten en proberen kwamen de kaarten op tafel en werd volledige overeenstemming bereikt. Op verzoek van den Heer Moritz nam inspecteur Dragt de plaatselijke leiding op zich.

Zoo zat de O.D. dus in elkaar en wel zoo goed, dat toen majoor Van Doornik uit Amersfoort, een van de hogere autoriteiten, eens in Baarn kwam, hij zijn bewondering uitte over het verrichte werk. De tijd ging echter voort en de Duitschers bleven de baas in Europa, zelfstandig proberen ons land te bevrijden zou waanzin geweest zijn, dus wachtte de O.D. af. Deze eenigszins passieve houding was niet in overeenstemming met de geaardheid van velen, die iets wilden doen. Overal ontstonden sabotage-groepen, knokploegen, overvalploegen, enz. enz., die zich voor een groot deel weer verenigden in de R. v. V., Raad van Verzet.

In Baarn stond deze groep onder leiding van Janus Blankesteijn, die zich van de O.D. (in volle harmonie) had afgescheiden. Allerlei sabotages werden voorbereid en uitgevoerd, verschillende kraakjes op distributiekantoren gepleegd (Maartensdijk, Geldermalsen e.a.), boeren en zwart-handelaren aangepakt. Bij al deze dingen werd ten nauwste samengewerkt met mensen van de O.D., die dikwijls meehielpen bij allerlei werkjes.

Vele malen hing het leven van velen der verzeters aan een zijden draad. Zoo had in 1942 agent Wolff na een heele tijd zoeken en speuren een uitgebreid rapport samengesteld over de Baarnsche illegaliteit. Een naam ontbrak hem hierbij echter nog, die van een veehandelaar. Hiertoef belde hij den Heer Hoksbergen op, die controleur van de CCD was, deed het voorkomen alsof hij een clandestiene veehandel op het spoor was en trachtte door uithooren van den Heer Hoksbergen de ontbrekende naam te vinden. Deze rook echter lont en hield zich volkomen van den domme, om daarna met bewame spoed naar inspecteur Dragt te gaan om de zaak te alarmeeren. Er werd geen oogenblik meer gearzeld en eenige dagen later werd door een

knokploeg van de R.v.V. (geen Baarnsche) het vonnis aan agent Wolff voltrokken, waardoor het leven van vele Baarnsche burgers gespaard bleef. Helaas had het tengevoege dat eenige leden van het Baarnsche politiecorps w.o. inspecteur Dragt en rechercheur Van der Goot, ingerekend werden.

Doordat de R.v.V. zich ook nogal bezig hield met bestrijden van zware handelaren en de boeren geregeld achterna zat, als zij te hooge prijzen

vroegen, kwamen zij nogal eens in contact met ambtenaren van de CCD. Dikwijls waren die goed, soms ook fout, zooals Muller. Op dezelfde manier als Wolff destijds had ook hij een groot aantal gegevens gekregen over verschillende ondergrondsche menschen, die hij dreigde aan te zullen brengen. Van de R.v.V.-leiding kwam opdracht hem te executeeren, welke opdracht door een Baarnsche groep uitgevoerd werd. Doordat alles niet geheel „volgens plan” verliep, lekte er het een en ander over uit en moesten de uitvoerders onderduiken.

(Wordt vervolgd)

Hoe de nazi's aan de macht kwamen

★ Men verzocht mij boven dit eerste artikelje van „Walter” een kleine toelichting te schrijven, waaraan ik gaarne wil voldoen.

Deze Walter toch is iemand, die — door zich geheel in te zetten voor de Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten — zeer veel voor de B.S. en dus voor de bevrijding van ons land heeft gedaan. Hij komt uit een sociaal-democratische familie, die steeds een felle vijand van het nazi-regiem is gebleven en daardoor groote en vele moeilijkheden heeft ondervonden. In de laatste fase van de oorlog is hij daardoor nog gedwongen geweest onder te duiken.

Zoo iemand, dan is hij, als een ingewijde, in staat de gevaren en het satanische van het nazidom te schilderen, hetgeen de redactie van dit blad hem dan ook onmiddellijk gevraagd heeft. Immers „un homme averti en vaut deux”.

J. VAN LEUWEN
Liaison- and Intelligence-Officer.

Nadat Hitler in 1933 ingevolge een besluit van president Von Hindenburg, rijkskanselier was geworden, werd begonnen met de afwerking van het groots opgezette partijprogramma. De groote massa moest nu beïnvloed en geestelijk rijp gemaakt worden voor het nationaal-socialisme. Een dictatuur kan zich alleen staande houden onder het devies „stroopkwast en zweep” — om het volk niet vanaf het eerste begin de zweep te laten voelen,

werd eerst de stroopkwast gehanteerd.

Dr. Goebbels met zijn schare van redenaars trok door het land en verkondigde de uitvoering van het partijprogramma tot in de kleinste details. De zinsnede uit Hitler's „Mein Kampf”: „de propaganda moet de hemel tot hel en de hel tot een hemel kunnen maken” werd nu bewaarheid en men beloofde het volk gouden bergen. Inderdaad begon men ook met de uitvoering van eenige punten, die voor het volk van groot belang waren. Bovendien zijn in elke eenheidsstaat de bestrijding van de werkloosheid en het opbouwen van een gezonde boerenstand gemakkelijker aan te pakken.

Door beloften en steekpenningen werden de Duitsche nationalisten overgehaald naar het kamp van de nazis, waardoor deze twee groepen samen 52% van de stemmen in de Rijksdag kregen. Alle gelden, die door de vroegere regeeringen ter opheffing van de werkloosheid uitgetrokken waren, maar door de knoeierijen van de nazis door de niet-eensgezinde Rijksdag nooit toegestaan werden, konden nu door de meerderheid van stemmen der beide linksche partijen wel goedgekeurd worden. De werkloozen werden aan de arbeid gezet en in de eerste maanden werden er ook inderdaad groote werken uitgevoerd, stuw-dammen, autowegen, kanalen enz. aangelegd. De werkloozen hadden hun inkomen, zij hadden met hun gezinnen weer te eten en weldra waren zij voor het nationaal-socialisme

KORTE BERICHTEN

De Britsche soldaten, die Himmler gevangen namen, wisten eerst niet, wie zij in werkelijkheid voor zich hadden. Hij had zijn uiterlijk zooveel mogelijk veranderd en bezat vervalschte papieren. Bij zijn aanhouding gaf hij echter verdachte antwoorden, zoodat hij gearresteerd werd. Daarop gaf hij zich gewonnen, en vroeg voor een hooger officier geleid te worden. Dat werd toegestaan, nadat hij op wapens en gif gefouilleerd was. Toen een dokter hem daarop beval de mond te openen, om te zien, of hij daar geen gif verborg, beet hij een glazen buisje stuk met cyaankali. Men kon hem niet meer beletten het gif door te slikken en 15 minuten later was hij dood.

De berichten, dat Laval in een Fransche haven zou zijn aangekomen, zijn onwaar. Hij bevindt zich nog steeds in een Spaansche gevangenis.

Alfred Rosenberg, de profet van het 1000-jarige Deutsche Rijk, is in het hooftkwartier van Admiraal Dönitz gevangen genomen. Kort tevoren verklaarde Dönitz nog, niet te weten, waar Rosenberg zich ophield.

Uit Zwitserland wordt bericht, dat 25 consulaire ambtenaren en 250 Duitschers, die zich met de nazis hebben opgehouden, uitgewezen zullen worden en ter beschikking van de geallieerden gesteld.

Veldmaarschalk Montgomery heeft een bezoek gebracht aan Parijs. Hij was in zijn eenvoudige veldkleding met de bekende zwarte baret en werd door de Fransche bevolking met enthousiasme begroet.

gewonnen, immers: „wiens brood men eet, diens woud men spreek”. Ter verheffing van de boerenstand werden de grenzen hermetisch gesloten, elke invoer uit de naburige landen onderdrukt en de Duitsche boer kon producten op de binnenlandsche markt afzetten. Toen men daarna de prijzen nog wat opschroefde, was ook de boerenstand voor het nazidom ge-

Daarna werd het volk rijp gemaakt voor een zoogenaamd referendum, d.w.z. de dictator liet zich door het volk de algemeene vergunning geven alle doorslaggevend beslissingen zelf te nemen en uit te voeren. Dag en nacht trokken partijredenaars, S.A., S.S. en andere functionarissen door het land en hamerden er in, dat 100% nationaal-socialisme nog beter zou zijn dan 52%. En de massa zag slechts, wat het dichtstbij lag: de werkloozen waren van de straat, de boeren konden hun producten weer afzetten, de „Pruis” in den Duitscher zag weer marschcolonnen en hoorde militaire muziek, al met al was het „de” methode om het Duitsche volk van toen geestdriftig te maken.

Het ontbrak niet aan stemmen, die wezen op de verderfelijke van een dergelijke naar binnen gerichte politiek, die men slechts eens volhouden kan, maar dan moet leiden tot een ineenstorting. In het algemeene ruo- mer werden zij echter niet gehoord of brutaal verstikt.

Zoo kwam het in 1933 tot het referendum, waarbij 92% voor Hitler stemde. Iedereen kon zien, dat er een enorme stemmenzwenkel bedreven werd. S.A.-mannen haalden uit de ziekenhuizen de stemmen van de bedden der zieken, oude menschen werden door S.A.-mannen naar de stembus gebracht en men wees hun, waar zij hun kruisje zetten moesten. S.A.-mannen gingen op het laatste oogenblik de stemmen afgeven van menschen, die niet gekomen waren; toch was wel 60 tot 65% van de binnengekomen stemmen inderdaad voor het nationaal-socialisme.

Eerst was de grootste massahypnose, het grootste volksbedrog van alle tijden gekomen, toen had de dictator de macht en kon hij alles uit de weg ruimen, wat hem bij de oprichting van zijn heerschappij nog in de weg wilde staan. Daarover een volgende keer.

„WALTER”.

„Laten wij de hoed afnemen voor het verleden, en de mouwen opstroopen voor de toekomst.”

De Lord-Mayor van Londen op victory-day.

IN tijden van groote nationale spanning, van zware moeilijkheden of van uitbundige vreugde, gaan wij in gedachten dikwijls terug in de historie, grijpen wij ons vast aan wat de Nederlanders in vroeger eeuwen in soortgelijke omstandigheden deden en zeiden. Hoe vaak hebben wij ons in de afgelopen maanden niet vergeleken met de hongerende Leidenaars van 1574, hebben wij ons één gevoeld met hen, die zich toen ondanks hun klein aantal verzet hebben tot het uiterste, hebben wij hieruit kracht geput om verder te gaan.

Dezer dagen lezen wij een gedicht uit 1648. Een jaar, waarin een einde kwam aan een tempeest, dat 80 jaar lang over onze landen woedde. En weer vragen wij ons af: hebben wij er iets aan voor onze tijd? Achter ons liggen harde jaren, in welke geest zullen de komende doorgebracht worden? Die geest zal immers beslissend zijn voor onze toekomst. Daarom nemen wij dit gedicht op, dat, al is het bijna 300 jaar oud, wel speciaal voor ons gemaakt had kunnen zijn.

OP DE VREEDE

Oudt en jongh, elck is verheught,
En vol vreught,
In de Dorpen, in de Steden,
In de Kercken, in het Hof
Klinkt het lof
Van de langh-ghevenschte Vrede.

Wy verbranden heden hier
In dit vier
Al de oude oorloghs-wroeken,
d' Oorlogh heeft het leven af,
Leydt in 't Graf,
Daerom luydt men al de klokken.

Nu mach yeder hier en daer
Met syn waer
Rijden, varen zonder vresen
Suyden, Noorden, Oost en West,
Daer hij 't best
En profijtelielckst waent te wesen.

Nu de Oorlogh en de twist
Is gheslist,
Tusschen ons en ons' Vyanden,
Wenschen wy Trou, Liefd' en Vree,
Voortaan mee,
Groeyt en bloeyt in alle Landen.

Wanneer ons volk in deze geest van aanpakken, naastenliefde en vertrouwen op God, de hand aan de ploeg slaat, kunnen wij de toekomst van ons Koninkrijk hoopvol inzien.

Nu is tijd en over tijd
Tot een strijd
Niet van buyten, maer van binnen,
Dat elck een sich selfs begint
En erwint
Sijn verdorven boose sinnen.

Dat hovaerdy, dronskenschap,
Quaedt gheklap
En al 't ongheregelt leven,
Staetsucht, baetsucht, haet en nijdt,
Doet met vlijt
Uyt het herte wordt verdreven.

Dat wij Godt nu gheven 't saem
Ons lichaem
Tot een heylighe Offerhande
Dat het brandt van liefd' tot aer,
Dat's voorwaer
Beter dan Teer-tonnen branden.

Dat wij t' samen met ghebeen
Tot Godt treen,
Hem uyt reynder herten looven,
Sulken aenghe-naem ghesanck,
Gaet 't gheklanck
Van de klokken verd' te boven.

Uit het artikel van vorige week zou men de indruk kunnen krijgen, dat het illegale werk altijd tot in de finesses georganiseerd was tot een vlot-loopend geheel onder centrale leiding. Maar dat was toch niet altijd zoo. Voor allerlei speciale doelen waren speciale ploegen of groepen. Zoo bevond zich in Amsterdam de PBC (persoonsbewijzen centrale) die voor het vervalschen van alle mogelijke papieren zorgde. Hieraan werkten heel knappe scheikundigen en chemici mede, die allerlei druk- en schrijffinkten met chemische stoffen onzichtbaar verwijderden om dan andere gegevens in te vullen. In vele plaatsen van het land hadden bepaalde personen met de PBC contact en duizenden gevallen zijn daar behandeld. Ook opereerden er buiten O.D. en R.v.V. verband, knokploegen, die b.v. speciaal de zwarte handel bestreden.

Dit naast elkaar optreden veroorzaakte, toen in verband met de strijd tegen Duitsland eenheid noodig was, moeilijkheden. Daarom werd op initiatief van Prins Bernhard gestreefd naar het tot stand komen van de „driehoek”, een koporgaan, samengesteld uit de drie voornaamste verzetsorganisaties O.D., R.v.V. en L.K.P. Over deze laatste hebben wij nog niet geschreven, omdat in Baarn geen knokploeg (K.P.) van de „Landelijke”

bestaan heeft. Die traden o.a. in het Noorden van ons land veel meer op. In Baarn ging het dus voornamelijk om de samenvoeging van O.D. en R.v.V. Het spreekt vanzelf, dat hiervoor de noodige besprekingen gehouden moesten worden, want het karakter van O.D. en R.v.V. verschilde zooveel, dat de harten eerst behoorlijk gelucht moesten worden. Maar ook hier kwam de eenheid tot stand door fusie van de twee organisaties, die nu verder onder gezamenlijke leiding werkten.

Nu liepen er in Baarn twee zaken door elkaar. In de eerste plaats kwam hier de zetel van het commando District IV, verder moest er een plaatselijk commando gevormd worden. Hier tusschen in moeten wij nog een verandering vermelden in de naam van de „driehoek”-organisatie. Toen bleek, dat vrijwel overal de noodige samenwerking ontstaan was, werd de naam Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten ingevoerd. Ons land werd verdeeld in Gewesten, de Gewesten in districten, de districten in plaatselijke afdelingen.

Hoe het districtscommando in elkaar zit, is vroeger al eens gemeld. Onder den commandant en diens chef-staf stonden een aantal sectiecommandanten, elk belast met een speciale taak, b.v. voor militaire zaken - inlichtingen - voedselvoorziening - gezondheidsdienst, enz. enz. De opzet van het vormen der N.B.S.

was tweeledig. In de eerste plaats het verkrijgen van een binnenlandsch leger om de geallieerden in de strijd te helpen, in de tweede plaats het tot stand komen van een organisatie, dat in de zoogenaamde „vacuumperiode”, het gezag over kon nemen, en daarna de geallieerde en eventuele nieuwe burgerlijke autoriteiten kon steunen. Van een gewapend optreden der B.S. is tengevolge van de Duitse capitulatie niets gekomen, tot teleurstelling van velen, die graag een handje hadden geholpen. Veel meer is er gedaan voor het tweede: de handhaving van orde en rust. De B.S.-ers waren overal, waar dat noodig was, zorgden voor arrestatie van N.S.B.-ers en landverraders enz. enz. Ook dit deel van de taak der B.S.-ers begint ten einde te loopen, en velen gaan over in militaire dienst, waar zij een belangrijke taak kunnen vervullen.

Over één belangrijk onderdeel van het verzet is tot nu toe gezweven: de illegale hulpverlening en alles, wat daarmee samenhangend heeft. Niet omdat het minder belangrijk zou zijn geweest. Juist het L.O. werk heeft veel offers gevraagd. De in L.O. verband werkende K.P.'s hebben veel kameraden te betreuren. Het ligt in de bedoeling hierover een volgende keer of keeren iets te vertellen.

In ons vorige artikel komen, zoals nader is gebleken, twee historische onjuistheden voor. In de eerste plaats heeft de zaak Wolff in 1943 plaats gevonden. Verder is rechercheur v. d. Goot niet in verband met deze kwestie opgepakt, maar eenige weken later in ander verband.

Gesprek met een teruggekeerden evangene.

Duitschers als vijanden, ook nu zij overwonnen zijn.”

„Heb je ook iets van het optreden van de Russen in Tsjecho-Slowakije gezien?”

„Ja, dat was heel goed. Zij brachten voedsel mee voor de bevolking, net als de geallieerden hier, en gingen heel vriendschappelijk om met de Tsjechen. Die hadden trouwens erg geleden, vooral in de steden, waar de S.S. na de capitulatie nog doorvocht. Die kerels traden op als beesten. Staken oogen van kinderen uit, sneden hun de ooren en neuzen af, vermoordden vrouwen, het was vreeselijk. Geen wonder dat de Tsjechen elken S.S.-man dien ze in hun vingers kregen, ophingen, met olie overgoten en verbrandden. Voor ons waren de Tsjechen al de jaren, dat wij gevangenzaten, reuze geschikt. Als zij niet geregeld eten voor ons hadden binnengemokkeld, zou het er raar uitgezien hebben.”

„Heb je nog iets gezien van de omgang tusschen Amerikanen en Russen?”

„Alleen, dat de Russen heel blij waren met de hulp van de Amerikanen. Tusschen de Russische en Amerikaanse troepen was een strook niemandsland van ongeveer een kilometer, tenminste op de plaats, waar ik passeerde, zoodat ik van de omgang niet veel gezien heb.”

„Heb je nog iets gezien van de zoogenaamde politieke commissarissen in het Russische leger?”

„Ja, die zijn aan een speciale gele pet en uitmonsterring te kennen. Zij gaan, voor zoover ik kon zien, heel vriendschappelijk om met de gewone soldaten, en zijn waarschijnlijk gelijk te stellen met de militaire politie in de andere legers, met het verschil, dat zij waarschijnlijk ook op politieke dingen letten.”

„Hoe was de reis terug, ging dat nogal vlot?”

„In het begin niet erg, al onderonden we alle medewerking van de Russische autoriteiten. Met 'n zessen zijn we eerst naar Praag gegaan, waar de SS nog even te keer ging. Daar kregen wij toestemming om naar huis te gaan. Alleen was er geen vervoermiddel voor ons, dus gingen we maar loopen. Na een uurje vroegen wij aan een paar Russen, of ze ons — we waren toen met heel wat meer — niet aan een vrachtauto konden helpen. Dat ging wel, zeiden ze, en de eerste Duitse wagens, die langs kwamen, werden gevorderd, een legerauto bus en een vrachtauto. Toen waren wij betrekkelijk gauw in het door de Amerikanen bezette Pilsen. Vandaar ging er een groot transport naar 't Westen.”

„Nog opvallende dingen gezien op de reis terug?”

„Alleen de resultaten van de lucht-oorlog en de oorlog in het algemeen. Neurenberg is een doode stad, volkomen van de kaart verdwenen. Meer naar het Westen vind je in bijna elke plaats gevolgen van de oorlog. Wij zijn via Frankrijk en België, waar Fransche en Belgische mannen afgezet werden, naar Zuid-Nederland teruggekeerd.”

Dit was een deel van ons gesprek met een teruggekeerden krijgsgevangene, die hier via Frankrijk en België aangekomen is en in verband met een ziekte naar huis mocht. De anderen zijn nog in Weert en wachten op toestemming om over de demarcatielijn te mogen komen. Hopelijk komen ook zij weer spoedig thuis.

Hoe de nazi's aan de macht kwamen

Door een grootscheepsche kiesagitatione, door beloften en door stemmenzwendel was het den nationaal-socialisten in Maart 1933 gelukt het referendum gunstig voor zich zelf uit te doen vallen. Om nu een dictatuur uit te kunnen oefenen, zoodaas de leiders die in hun partijprogramma opgesteld waren, moesten eerst de nog bestaande partijen volkomen uitgeschakeld worden en ook het ambtenarenapparaat gezuiverd en door partijleden opnieuw bezet worden. Om de nog bestaande linkse partijen snel en rechtstreeks te laten verdwijnen van het toneel, werd de over de geheele wereld bekende Rijksdagbrand in scène gezet. De communisten werden verantwoordelijk gesteld voor deze daad.

De zoogenaamde hoofddader, de Nederlander Van der Lubbe, werd in een schijnproces schuldig bevonden aan de brandstichting en later terechtgesteld. Men kan nauwelijks verwachten, dat er licht in deze donkere aangelegenheid zal komen, want de hierop betrekking hebbende documenten zijn of van tevoren, of zeker nu bij de vernietiging van de burch van het nazisme, de rijkskanselarij, vernietigd. Misschien bestaat de mogelijkheid, dat de een of andere oorlogsmisdadiger zoodaas Göring over deze aangelegenheid iets vertellen kan. In elk geval begon daarop een mensenjacht in Duitsland, die later alleen overtroffen is door de Jodenvervolgingen. Concentratiekampen werden ingericht voor allen, die het niet met nationaal-socialisme eens wenschten te zijn. Uit de SS werden bijzonder geschikte mensen gehaald voor de Gestapo, die met haar bloedige ondergrondsche handwerk begon.

Nu echter werden de mensen opmerkelijk en zagen, dat er zich een wolf uit de schaapskleeren ontpopte. Zij hadden in hun gedachten het nazisme gelijkgesteld met het fascisme in Italië, dat op dat oogenblik praktisch nog geen macht in handen had. De mannen van de regeering daar bleven bijna allen trouw aan den koning. Mussolini kon het nog niet wagen te beginnen met de uitvoering van zijn partijprogramma of het Joden „probleem” aan te pakken. Dat zou in 1934 zijn dood geweest zijn. Zoo kwam men er in Duitsland in de jaren 1933, '34 en '35 toe verscheidene pogingen te doen om het juk af te schudden. De bekendste is wel de Rhöm-opstand in München, verder de Zwarthenden-revolutie in Berlijn met Otto Strasser en de Von Killing-opstand in Silezië. Maar het waren alle slecht georga-

niseerde pogingen, die direct door de SS bloedig onderdrukt werden. Door perscampagnes werden de opstandelingen als verraders gebrandmerkt, elk optreden tegen het nationaal-socialisme werd als landverraad beschouwd en met de doodstraf bedreigd; het Duitse volk had zijn dictator zelf gekozen en kon niet meer van hem loskomen. De grenzen werden bij de nu volgende zuiveringsacties streng bewaakt, zoodat bijna niets van de gebeurtenissen op het gebied van de binnenlandsche politiek uit de jaren 1933, '34 en '35 in de naburige landen bekend werd.

Hopelijk kunnen de nog overgebleven documenten uit de „bruine huizen” van de SA en SS wat licht in dit duistere hoofdstuk der Europeesche wereldgeschiedenis brengen.

„WALTER”.

„EEN KRANT MENEER”

Het is een donkere avond. Overal in het dorp loopen er mensen met de nieuwsbulletins in hun zak, schuiven behoedzaam een hekje binnen, en werken het blaadje in de bus. Ergens tegenover een Duitschen wachtpost moet er ook een gebroed worden. Doordat het even niet nonchalant genoeg gaat, krijgt de wacht argwaan en vraagt: „Wat voer jij daar uit?” „Een krant bezorgen”, is het lachende antwoord. „Oh, al goed” zegt de Duitser en keert weer terug.

De verspreider loopt weer door, het pakje krantjes in zijn binnenzak, naar het volgende adres.

Mededeelingen van de Redactie

1. De lezers, die begin vorige maand een bijdrage via de Nieuwskroniek gegeven hebben, krijgen ook in de komende maand de gedrukte Nieuwskronieken thuisbezorgd, zeker 1 x per week, misschien 2 x per week.
2. De papiersituatie maakt het mogelijk een aantal nieuwe lezers toe te laten. Men kan zich op de gebruikelijke manier opgeven aan ons adres Laanstraat 45. Verder kan men van onderstaand formulier gebruik maken.
3. Wij leggen er nogmaals de nadruk op, dat ons doel niet commercieel is. Wat boven de kosten binnenkomt gaat naar steuncomité's en -stichtingen.

Ondergeteekende	wonende		
..... te	, wil gaarne		
de in Juni verschijnende Nieuwskronieken ontvangen.			
Als bijdrage kan in ontvangst genomen worden			
f 1,—	f 2.50	f 5,—	f .....
welk bedrag ik hierbij afdraag.			
Handteekening.			

Duitse oorlogspostzegels verdwijnen.

Het Britsche Militaire Gezag in Duitsland heeft de intrekking en vernietiging gelast van alle postzegels met de afbeeldingen van nazileiders, oorlogszuchtige slagzinnen, en elke verheerlijking van de oorlog.

De postzegels zullen vervangen worden door een uitgave van het Militaire Gezag, gedrukt in Amerika. Zoo gaat het stap voor stap verder om Duitsland op te voeren tot de vrede en elke gedachte aan de oorlog als iets begerlijks uit te bannen.

De Baarnsche „Ondergrondsche”

III

Een zeer belangrijk onderdeel van het ondergrondsche werk is tot nu toe onvermeld gebleven, namelijk de illegale hulpvereeniging. De menschen, die zich hiernede bezighielden, hadden een uitgestrekt arbeidsterrein en steeds meer werk werd aan hun zorgen toevertrouwd. Zij moesten onderduikers onderbrengen, financieel verzorgen, van bonkaarten voorzien, klachten behandelen, papieren verschaffen en alle daarmede samenhangende dingen, zooals het doen uitvoeren van kraakjes, verzamelen van gelden, enzovoort, verzorgen.

In de eerste jaren van de bezetting was er van een georganiseerd en geordineerd hulpverleenen nog weinig sprake. Voornamelijk werden toen familieleden van zeevarenden en oudmilitairen of oorlogsgewonden geholpen langs semi-ondergrondsche weg. Men wist niet goed of het verboden werk was of niet. Eind 1942 begonnen de eerste onderduikers en betrekkingen van gearresteerden of gefusilleerden de aandacht te vragen.

Een gebeurtenis op het gemeentehuis in Baarn deed het verzorgingswerk nog meer in het centrum van de belangstelling staan. In het begin van 1943 wekte een geheimzinnig gedoe van den toenmaligen N.S.B. burgemeester de achterdocht op van eenige personen in het gemeentehuis. Er werd achter zorgvuldig gesloten deuren tot laat in de avond gefoneerd door eenige „verkeerde” ambtenaren, en men hoorde werken op schrijfmachines.

Toen de vergadering afgeloopen was en de menschen naar huis, kwam er iemand op het idee om het gebruikte carbon te bestudeeren. Men zocht de snippers uit een prullemand en plakte ze zorgvuldig op. Daar het al betrekkelijk oud carbon was, moest er met sterke lampen gewerkt worden om te ontcijferen wat er op stond. Het resultaat was het nachtelijke zwoeven waard: men kreeg een lijst met ongeveer 30 namen van studenten, die de volgende dag opgepikt zouden worden. Lijns werden ze, voor zoover mogelijk telefonisch, de rest op andere manier, gewaarschuwd, — en overall grepen de Duitschers er de volgende dag naast — uitgezonderd bij een enkeling, die de waarschuwing niet geloofd had.

Direct bracht dit werk mee — onderduikers onderbrengen, zorg voor bonnen en soms voor financieele hulp. Toen daarop de „arbeidsinzet” volgde kwam de tijd voor veloverwogen steunactie, aan de organisatie en uitvoering waarvan velen hun tijd en leven offerden. In de eerste plaats moesten er honderden jongens ondergebracht worden, waarvoor o.a. de illegale arbeidstreuzen waren. Een Baarnaar had contact met de beurs in Rotterdam, waar vraag en aanbod samenkwamen en plaatsingsmogelijkheden besproken werden. Verder werden er velen ondergebracht door menschen, die persoonlijke relaties hadden, b.v. in het Noorden. In Baarn werden de onderduikers voornamelijk bij de boeren bij de Eem of in Eemnes ondergebracht.

Er is hiervoor veel werk verzet. Klachten van onderduikers en gastheeren moesten onderzocht worden, sommige jongens werden geëxploiteerd, anderen meenden met lanterfantant hun dag door te kunnen brengen. Er moest financieel en materieel geholpen worden — alles sociaal werk van de eerste orde, waarbij men dikwijls een groote hardnekkigheid aan de dag moest leggen.

Het bij elkaar krijgen van de benodigde gelden ging in het begin met vrij groote moeilijkheden gepaard. Men gaf later toen het verzetskarakter steeds duidelijker naar voren kwam, mede dank zij het werk van de illegale pers, veel guller. Bovendien was er een vertegenwoordiger in Baarn van het N.S.F. (Nationaal Steun Fonds), een nationaal georganiseerd fonds, dat „noodlijdende” organisaties van de noodige gelden verzorgde en tekorten supplieerde. Dit fonds zelf kreeg zijn middelen o.a. van de Londensche regering en uit leeningen in Nederland. Zoo goed ging alles in het begin niet, en dikwijls werden uit eigen portemonnaie de eerste gevallen geholpen in goed vertrouwen dat het later nog eens

terecht zou komen. Gelukkig is dat vertrouwen niet beschaamd.

Het moeilijkste was steeds de onderduikers aan bonnen te helpen. De bonkaarten moesten komen van kraakjes en van bij de distributie ingeleverde coupons van valsche of gestolen inlegvellen. Hiervoor stonden vele plaatsen met elkaar in contact, vooral omdat bij het eene kantoor veel meer te bereiken was dan bij een ander veel stugger bureau. Juist toen dit alles beter begon te loopen, doordat over het heele land een netwerk van contacten gelegd was, kwam er een bijna onoverkomelijke moeilijkheid opdagen: De 2e distributiestandaard. De inlegvelcoupons werden met kringnummer bedrukt, zodat ze niet meer in een andere kring te gebruiken waren. Wat het gekost heeft om toen de tien- en tienduizenden onderduikers te blijven voorzien, kan men zich nauwelijks voorstellen. Velen die de zorg voor tientallen of honderden

jongens op hun schouders voelden drukken, zagen bijna geen uitweg. Na harde arbeid, ontelbare mislukkingen, het overwinnen van de weerstand van ambtenaren op sommige plaatsen is het eindelijk gelukt, ondanks alle pogingen van Duitschers en N.S.B.-ers, om de onderduikers onder te houden.

Ook het verschaffen van valsche papieren en „Ausweise” behoorde tot het werk van deze groep. Dit berustte vooral op de handigheid om allerlei contacten te krijgen, b.v. om stempels na te laten maken, om hulp van ambtenaren van arbeidsbureaux en gemeentehuizen te krijgen, drukkers voor valsche papieren te vinden, enz.

Dit eerste stukje over het verzorgingswerk willen wij beëindigen met een pluim voor degenen, die daaraan meegewerkt hebben. Het vormde in de moeilijkste jaren de ruggegraat voor ons verzet. De zwaarste last van de Duitsche terreur, vaak met de grootste woede gericht, juist op dit voor hen zoo hinderlijke deel van het verzet, heeft hen niet doen versagen, ook niet als de grootste persoonlijke offers geveerd werden.

De buitenlandsche politiek van de nazi's

Na de bloedige onderdrukking van de verschillende pogingen tot opstand had het nationaal-socialisme het Duitsche volk zoo in zijn ban gekregen, dat men er nu aan kon gaan denken ook de buitenlandsche politiek in te gaan richten op dictoriale basis. In 1935 werd de militaire wetgeving ingevoerd, waarbij elke Duitscher vanaf een bepaalde leeftijd dienstplichtig werd. In zekere zin werd het ook hoog tijd een uitweg te vinden uit de toenemende chaos, want in de verschillende takken van industrie dreigde de werkloosheid weer de overhand te nemen. Duitschland was volgestopt met producten uit het binnenland en de naburige landen hadden ook met de crisis en verminderde koopkracht te kampen. Daarom werd in 1935 de vredesproductie tot een minimum beperkt en de oorlogsproductie ging op volle toeren draaien. Göring begon zijn 4-jarenplan onder het devies „kanoenen voor boter”. De export naar het buitenland werd stopgezet en daardoor waren het handelscontact, de goederenruil, enz. met de omliggende landen niet meer mogelijk. De niet op de oorlog ingestelde industrie moest of liquidieerd of met oorlogsproductie beginnen.

Het volgens Versailles bestaande leger van 100.000 man werd het geraamte voor het te vormen miljoenen leger. Door het invoeren van de 55-, 60- en 72-urige werkweken werden reusachtige hoeveelheden oorlogsmateriaal geproduceerd. De nog aanwezige kleine hoeveelheden deviezen werden voor onmisbare grondstoffen, zooals erts uit Zweden of wolfram en tin van de Balkan en uit Turkije gebruikt. Daar er praktisch geen producten voor de wereldhandel uitgevoerd werden en bovendien verschillende partijbonzen deviezen op hun rekeningen in het buitenland bijboekten, was de deviezenvoorraad in Duitschland spoedig uitgeput. Een land zonder deviezen is internationaal dood, alleen een gewonnen oorlog kon hier uitredding brengen. Goederen, die men destijds in 't buitenland met vrij deviezen

moest betalen, waren bijna niet meer te krijgen. Een kilo koffie kostte ongeveer 15 - 25 gulden. Een half ons tabak 30 cent tot een gulden, bananen een dubbeltje tot 20 cent per stuk, sinaasappelen 6 cent tot 20 cent. De uitrusting van het leger ging op kosten van de groote massa, want de partijbonzen hadden enorme hoogte salarissen en konden bovengenoemde prijzen makkelijk betalen.

Nadat hij op deze manier een goed uitergest en door een harde training goed gedisciplineerd leger achter zich had staan, begon de dictator zijn plannen uit te voeren om de wereld te veroveren. Het Saargebied, Eupen-Malmédy, Memelland, Bohemen en Moravië, Oostenrijk wist hij door bedreiging en een brutale buitenlandsche politiek in te lijven. Wij van de kleine illegale beweging, een overblijfsel van de vroegere sociaal-democratische partij hebben onszelf op onze geheime bijeenkomsten dikwijls afgevraagd waarom het machtige buitenland zich dit alles toch liet welgevallen? Waarom hebben de groote mogendheden het nationaal-socialisme niet de kop ingedrukt toen het de verdere nakoming van het verdrag opzegde? Slechts een klein leger, een korte en hevige slag zou noodig geweest zijn om het heele Nazi-gepusis te vernietigen en de zesjarige oorlog met alle eraan verbonden ellende zou niet noodig geweest zijn. De kleine groep reactionnaren heeft gewacht en gehoopt, heeft geluisterd naar buitenlandsche zenders en hoorde slechts beloften, het groote gevaar zag blijkbaar niemand in. In de grond van de zaak zijn de politici in het buitenland, die door onderlinge verdeeldheid niet krachtig genoeg optraden, mede verantwoordelijk voor de opkomst van het nationaal-socialisme. Hopelijk hebben wij van deze oorlog geleerd, dat slechts door het handhaven van het internationale recht en het naleven van aangegane verbintenissen de vrede tusschen de volkeren bewaard kan blijven.

„WALTER”.

C'est le ton.....

Een Fransch spreekwoord zegt, dat het de toon is, die de muziek maakt. Daar schuilt een diepe waarheid in, die ook geldt voor de manier, waarop men in deze tijd de vele en moeilijke vraagstukken bespreekt.

In de tijd van de Duitsche bezetting is er tusschen menschen uit alle lagen der bevolking en uit alle levensrichtingen een prachtige verstandhouding ontstaan. Zoo zelfs, dat een beweging als de Nationale Volksbeweging zich voor een belangrijk deel hierop gebaseerd heeft en schone perspectieven ziet voor een samenwerken van het Nederlandsche volk op een breed gebied.

Van het grootste belang voor deze verstandhouding was en is nog in het bijzonder het feit, dat men elkanders, dikwijls verschillende, inzichten respecteerde — al begreep men ze niet altijd — en er geen grond in vond om de samenwerking op te

zeggen. Des te gemakkelijker was dit, doordat allen verbonden werden door één groot, in feite negatief doel: de verjaging van de Duitschers. Het positieve doel, de opbouw van een nieuw Nederland, stelden allen zich nog slechts vaag voor.

Nu we dan eindelijk aan die opbouw toe zijn, blijken de inzichten nogal eens te verschillen. Dat is niet erg, maar logisch en vindt zijn oorzaak in de verscheidenheid van menschen in ons land. Er ontstaan discussies op velerlei gebied en de een heeft critiek op den ander. Als men zijn oor te luisteren legt, dreigt één ding echter verloren te gaan: 't wederzijds respecteeren van elkaars meening. Soms wordt de oude stijl weer aangenomen, waarbij elke andere meening dan de eigene verketterd wordt op een toon, die de haren ten berge doet rijzen. En die toon is nu juist van zoo groot belang, want daardoor wordt de toekomstige samenwerking voor een goed deel beslist. Een verkeerd opgezette perscam-

(Vervolg van pag. 1)

110 K.M. papier

met een gestolen Wehrmachtsauto het papier weg. Toen nu de Duitsers die het hadden gebracht, enkele dagen later aan de opslagplaats kwamen om de partij af te halen, bleek alles te zijn verdwenen.

Zij belden daarna de Feldgendarmarie op, die het verrassende antwoord gaf, dat het papier wel gestolen zou zijn door collega's van den oppeller. Hierin had de Feldgendarmarie het bij uitzondering eens bij het rechte eind, want inderdaad waren degenen die het papier naar Laren hadden gebracht, leden van een Groningse illegale groep, die gekleed in Duitsse uniformen en met een Duitse auto, de partij naar Laren hadden vervoerd. De Groningers hadden in het Duits opgebeld teneinde te weten te komen of het papier misschien door de Duitsers in beslag was genomen. Uit het telefoongesprek bleek echter dat dit niet het geval was en dat de partij dus in handen was van een illegale groep. De Groningers zochten daarop contact met de Larense groep en toen bleek hoe het papier van de ene illegale groep door een andere illegale groep was gestolen, dank zij de verwarring veroorzaakt door de Wehrmachtsauto's en uniformen.

Bij onderling overleg bleek, dat Laren meer om papier verlegen was dan de Groningers, zodat de laatste de partij ter beschikking stelde. Vanuit Laren kwam het papier toen met een heel gewone bakfiets in Baarn en de Nieuwskroniek kon weer een maand vooruit!

Anonieme brieven

In de afgelopen weken hebben verschillende burgers zich eropen gevoeld om anonieme brieven te zenden, zoowel aan het Plaatselijk Commando, als aan de Plaatselijke Opsporingsdienst. Veelal worden in deze brieven beschuldigingen geuit aan het adres van andere ingezetenen, terwijl ook in verschillende brieven aangedrongen wordt op verbetering van bepaalde toestanden.

Het publiek wordt erop attent gemaakt, dat op anonieme brieven in geen geval kan worden ingegaan. Wanneer men meent en overtuigd is, dat een bepaald persoon verwogd dient te worden wegens het plegen van een bepaald feit of het verrichten van handelingen welke als ongeoorloofd worden beschouwd, moet men ook de durf bezitten dit schriftelijk, behoorlijk ondertekend met naam en adres, alsmede met vermelding van eventuele getuigen, eveneens onder opgave van namen en adressen, ter kennis te brengen. De lafheid welke spreekt uit het schrijven van niet-ondertekende epistels, is minderwaardig. Bovendien is er thans geen aanleiding meer om bevestigd te zijn, zoals in de bezettingstijd het geval was, om zelf in een concentratiekamp verzeld te geraken en zeker niet wanneer men bereid is in te staan voor de feiten, welke men aangeeft.

De Plaatselijk Cdt. B. S.

KORTE BERICHTEN

De helft van de Nederlandsche koopvaardijvloot is verloren gegaan tijdens de oorlog, waarbij 2000 zeelieden om het leven kwamen. Onze vloot is thans nog circa 1.200.000 ton groot.

De troepen van Maarschalk Tito hebben zich ingevolge de Anglo-Amerikaansche eischen uit Triest teruggetrokken. Generaal Alexander oefent er nu het gezag uit.

Tusschen Amsterdam en Rotterdam is een dienst opengesteld van de . . . . .trekschuit!

In Oostenrijk heeft men een methode ontdekt om uit houtafval en zaagsel voedsel te bereiden met een hoog vitamine-gehalte. Er zijn reeds fabrieken aan het werk, die dit voedsel fabricceeren.

pagne kan heele bevolkingsgroepen uit elkaar drijven en zelfs tegen elkaar opzetten.

Daarom, bewaar bij alle verschil van meening de goede toon en denkt iemand ergens anders over, dan men zou willen, tracht hem dan te overtuigen, maar niet af te stooten!

De Baarnsche „Ondergrondsche“

IV

De illegale hulpverlening.

Baarn heeft zijn betekenis voor het L.O.-werk nooit zozeer aan eigen belangrijkheid als onderduikplaats te danken gehad. De aard van het dorp en de mentaliteit van de bevolking waren oorzaak dat er verhoudingsgewijs weinig onderduikers hier plaats vonden. Toch had ons dorp als contactpunt groote betekenis. Allerlei groepen, die zich bezig hielden met hulpverlening, van Groningen tot Amsterdam, Den Haag en Rotterdam met tientallen kleinere plaatsen uit alle provincies troffen elkaar, dikwijls zonder het zelf te weten, door middel van 'n Baarnsch tusschenpersoon.

Tientallen overvallen op distributiekantoren zijn in Baarn beraamd. Er was over het gehele land een netwerk van contacten bij distributiekantoren gelegd, waar honderden coupons tegen bonkaarten ingeruild werden. In Friesland deed o.a. Jan Visee dat werk. Helaas is hij door een Duitse patrouille doodgeschoten, toen hij zich in de verboden uren buiten bevond en op sommatie niet direct stil stond.

Ook was dit een van de werkzaamheden van Jaap van Helden, die vooral in het Zuiden en Westen dagelijks op stap was met coupons en bonkaarten voor honderden onderduikers. Het kwam zoover, dat in illegale kringen gezegd werd: „moet je een valsche p.b., een ausweis, zegeltjes, bonkaarten, stempels, geld, wapens, contact met C. I. D., P. B. C. of andere groep hebben, probeer het in Baarn en het zal wel lukken.“

Een interessante tak van dit werk, waarmede ook elke plaatselijke afdeling te maken heeft gehad, was het inlichtingenwerk van de C.I.D. (Centrale Inlichtingendienst). Aparte telefoonlijnen vanuit Noord en Zuid, Oost en West, kwamen in een centrale in Utrecht samen.

Provocateurs werden door deze dienst opgespoord en gesignaleerd, waarschuwingen uitgezonden, terwijl later ook algemeene spionnage-gegevens naar het geallieerde kamp werden doorgegeven. Zoo werd er vanuit Utrecht getelefoneerd met Maastricht, Zwolle en Ermelo nadat deze plaatsen lang bevrijd waren. Behalve dit bestond er vanzelf ook geregeld radio-contact met Engeland.

Het is aardig te vermelden, dat Baarn gezorgd heeft voor de redactie en het drukken van een boekje met signalementen en namen van circa 900 „Nederlandsche“ Gestapo-agenten en provocateurs, als onderdeel van het C.I.D.-werk. Dit boekje is over geheel Nederland

verspreid onder de illegale werkers en heeft rijk nut afgeworpen.

Voor de cijfer-liefhebbers volgen hier eenige getallen:

Het aan Joden maandelijks uitgekeerde steunbedrag liep op tot 2000—2500 gulden per maand, aan onderduikers en anderen, die door hun nationale houding in moeilijkheden geraakten werd maandelijks 4500—5000 gulden uitbetaald. Verder werd na de spoorwegstaking elke maand ca. 20.000 gulden aan de spoorwegmannen betaald. Verder werden elke maand 200—250 bonkaarten afgegeven aan personen zonder distributiebescheiden, terwijl 600 à 700 coupons van onderduikers, die hun inlegvelen nog wel hadden, illegaal ingewisseld werden.

Na September 1944 stelde het verzet tegen de Duitschers weer andere eischen. Tegenover hun pogingen om ons door uithongering te verzwakken en tot toegeven te dwingen kwam de illegaliteit in actie. Schepen en auto's haalden op valsche of op illegale wijze verkregen goede papieren, voedsel uit het Oosten en Noorden des lands. De moeilijkheden hierbij waren enorm. Geregeld brak het werk bij de handen af. Een vergunning, die niet kwam, een auto, die stuk was, een schip in beslag genomen, de IJssel afgesloten, altijd was er iets anders. Om het werk, meer openlijk te kunnen doen heeft men het later in samenwerking met de toen opgerichte I.K.O. gedaan, die op officiële wijze de papieren kon krijgen. Het resultaat is geweest, dat voor Baarn en enkele omliggende plaatsen aangevoerd werden:

120 ton aardappelen
45 ton bieten
20 ton suikerbieten
5 ton wortelen en uien
15 à 20 duizend brooden
15 ton vleesch
duizenden kg. gortproducten, puddingpoeder, suiker, kaas, olie en dergelijke.

Hoewel het eerst in de bedoeling lag het voedsel te bestemmen voor de onderduikers, werd al spoedig geen onderscheid meer gemaakt, en werden alle ernstige gevallen voor zoover mogelijk geholpen in samenwerking met de verschillende diaconieën. Vlak voor de bevrijding zijn duizenden liters pap uitgeleed om de laatste restanten op te maken.

Zoo heeft het hulpverleningswerk steeds een dynamisch karakter gedragen. Nieuwe Duitse maatregelen brachten nieuwe verzetstaken met zich. Hulde aan hen, die zich met wegcijfering van eigen belangen en veiligheid, aan dit mooie werk gegeven hebben.

De ondergrondse in Duitsland

Aangezien de Nieuwskroniek binnenkort zal ophouden te bestaan volgt hier het slot van mijn serie korte artikelen. Ik hoop dat ik de lezers enig inzicht heb kunnen geven in de toestanden in Nazi-Duitsland tussen de jaren 1933 en 1939. Gaarne wilde ik hier nog naar voren brengen dat ik afkomstig ben uit de landstreek Oost-Friesland en dat ik de stof voor mijn artikelen heb geput uit ervaringen in die landstreek opgedaan. De Oostfries toont in karakter en aanleg overeenkomst met de Nederlanders, en als de inhoud van mijn artikelen wel eens wat „verontschuldigd“ aandeeld, bedenke de lezer, dat een Oost-Fries geen „Pruis“ is en dat de bewoners van mijn gewest nooit goede „nazi's“ zijn geweest.

Goed praten wij ik niets en wat er gebeurd is, kan nooit met genoeg nadruk den mensen worden ingeprent en men mag nooit vergeten wat er heeft plaats gehad.

In mijn laatste artikel wil ik gaarne iets schrijven over de verzetsbeweging in de jaren 1933 tot 1939 uit mijn geboortestreek in Noord-Duitsland.

Een tot in onderdelen georganiseerde verzetsbeweging zoals die vooral in de laatste jaren in Holland den nazi's het leven moeilijk maakte, bestond niet in Duitsland. Men moet echter niet uit het oog verliezen dat een verzetsbeweging met veel grootere moeilijkheden te kampen heeft in vreedstijd dan in geval van oorlog. Toch kwam alles tot stand wat gedaan moest worden. Het waren in Noord-Duitsland vooral de leden van de vroegere sociaal-democratische partij die het nazidom bestreden.

Toen Hitler in 1933 aan het bewind kwam was onze eerste taak het doen verdwijnen van de ledenlijsten en de gehele administratie van de partij. In Noord-Duitsland gelukte deze opzet; wel zijn er echter leiders van onze partij die

niet vroeg genoeg naar het buitenland waren uitgeweken, door verraad van kennissen aan de Gestapo ten offer gevallen. Als symbolische handeling werd toen de zwart-rood-gouden vlag van de partij in een ijzeren kist begraven, die nooit door de nazi's werd gevonden.

Na 1933 stonden enkele getrouwen alleen voor de taak, met de beste wil om iets te doen, maar zonder middelen en voor alles zonder materiaal. Er werden illegale vlugschriften verspreid die grotendeels door Rusland werden binnengeskookeld of 's nachts in ondergrondse drukkerijen gedrukt; 's nachts werden straten en huizen van opschriften voorzien, plakkatens en bekendmakingen van de nazi's werden van de aanplakborden afgeschouwd en vervangen door onze illegale plakkatens, bij den nazi-burgemeester en de plaatselijke partijbonzen werden de ruiten ingeworpen, maar dat alles was niet doorslaggevend, het was meer werk voor jongens dan voor mannen. Wij hadden gebrek aan wapens, springstof (en die waren ook nergens te stelen) en bovendien misten wij leiding, nadat de ene groepsleider na den ander naar een concentratiekamp werd gevoerd.

De bewoners van Noord-Duitsland kregen burgemeesters, plaatselijke nazileiders, onderwijzers, leraren enz. toegevoerd uit Berlijn, Mecklenburg en Brandenburg, echte „Pruisen“, die ons tot nazi's moesten maken. Onder deze omstandigheden was het moeilijk tegen het nazidom te vechten. En toen in de loop der jaren het fascisme steeds dieper in Spanje en Italië doordrong en de democratische landen weinig meer dan holle sancties daartegenover stelden, geloofden wij ook niet meer aan het succes van ons werk. Eén ding hebben wij echter ondanks de zwaarste persoonlijke en materiële offers weten door te zetten: wij werden geen leden van de nazi-partij.

in de jaren 1933 tot 1939 had te betekenen weet een ieder, die in die tijd in Duitsland heeft gewoond.

Of de verzetsbeweging in de oorlogsjaren weer groter vormen heeft aangenomen is mij niet bekend, daar ik in die jaren vrijwel niet in Duitsland ben geweest. Bovendien slaagde ik er in omstreeks eind 1942 in Nederland met de verzetsbeweging in contact te komen en had in Rotterdam, IJsselstein, Utrecht en tenslotte in Baarn en Soest gelegenheid het werk, dat ik in 1933 was begonnen tot een goed einde te brengen.

Moge de bereidheid om zich volkomen voor zijn werk te geven, de vriendschap en eensgezindheid in de verzetsbeweging, hun zegenrijke invloed uitoefenen op de toekomst van het Nederlandse volk.

WALTER.

BELANGRIJKE VERKLARINGEN VAN DR. H. J. VAN MOOK

Dr. H. J. van Mook is weer teruggekeerd naar Australië. In een persconferentie heeft hij eenige zeer belangrijke verklaringen afgelegd, waarin een beeld wordt gegeven van hetgeen in de toekomst zal worden nagestreefd.

Allereerst wees de Heer van Mook er op, dat de Nederlandsche opvatting van deelgenootschap tusschen de verschillende onderdelen van het Koninkrijk verschildt van die, welke in andere landen wordt gehuldigd. Een volledige opneming der overzeesche gebieden in het gemeenbest, zoals het in Frankrijk het geval is, wordt niet door de Nederlandsche Regeering nagestreefd. Aan den anderen kant wenschte hij ook niet het Engelsche dominion-systeem na te volgen. Volgens de meening van Dr. Van Mook zal het Nederlandsche systeem er een zijn, waarbij de betrokken gebieden er hun eigen wetten, financiën en economisch systeem op na houden, met een nauwe samenwerking als deelgenooten, elk met gelijke rechten.

Ten aanzien van het trusteeship gaf hij als zijn meening, dat hij duidelijk besefte, dat in dat verband afhankelijke gebieden een punt van bespreking zouden uitmaken op de conferentie te San Francisco. Maar volgens zijn opvatting zullen de Indonesiërs dit vast en zeker niet wenschen, aangezien dit voor hen een achteruitgang zou betekenen. Men kan het den Nederlanders en Indonesiërs heel goed overlaten hun eigen problemen op te lossen en op deze wijze zullen zij tot het gewenschte resultaat komen.

Aanzien van de strijd tegen Japan, antwoordde Dr. Van Mook: „De Nederlandsche Regeering hoopt haar strijdkrachten voor den strijd in de Stille Zuidzee zodanig te kunnen opbouwen, dat zij 200.000 man aan dien strijd kan laten deelnemen“. Van het begin van de bevrijding van Nederland is de Regeering bezig geweest met de recrutering voor den strijd in het Verre Oosten. De reactie der vrijwilligers is daarbij zeer bevredigend. De menschen heeft Nederland wel en ook voor het transport kunnen wij zelf zorgen, maar voor de uitrusting is Nederland aangewezen op zijn bondgenooten. De plannen voor het herstel en steunverlening zijn klaar, maar wij zullen voorloopig in verband met het tekort aan materiaal tevreden moeten zijn met hetgeen wij krijgen kunnen. Wij zullen echter geen gelegenheid voorbij laten gaan om aan materiaal te komen en de onderhandelingen daarover met autoriteiten der Vereenigde Staten zijn alleszins bevredigend.

Gevraagd naar de mogelijkheid van een regionale overeenkomst, waardoor de landen van het Zuidelijke deel der Stille Zuidzee op gelijke wijze aan elkaar verbonden zouden worden als het Zuid-Amerikaansche blok, zeide Dr. Van Mook een groote mogelijkheid te zien inzake regionale samenwerking. Alles hangt echter af van de wederzijdsche behoeften en van de ontwikkeling der betrokken volkeren. Hetgeen voor Zuid-Amerika geschikt is behoeft niet bij voorbaat geschikt te zijn voor de behoeften van de volkeren van Nederlandsch-Indië en hun bureu.

Tenslotte verklaarde hij nog, dat geen federatie, zelfbestuur, onafhankelijkheid, dan wel deelgenootschap van buiten af bereikt kan worden; daarover dient beslist te worden door de betrokken volkeren zelve. De waarde van regionale overeenkomsten ligt niet in passieve solidariteit van een dusdanig front, maar in het wederzijdsche voordeel en in de door de betrokken volkeren en landen te bereiken wederzijdsche voordeelen en ontwikkeling. De waarde van regionale bondgenootschappen is gelegen in den zin van dergelijke wederzijdsche voordeelen.

Bommen op Amerika

Uit Amerika kwamen de laatste tijd berichten over Japanse bommdragende ballons, die de Ver. Staten bereikten. Zij stijgen op van de Japanse moedereilanden en worden gecontroleerd door een automatisch systeem voor het uitwerpen van ballast.

De niet-bemande ballons zijn gemaakt van vijf lagen van geolied papier en hebben een diameter van 35 voet. Gevuld met hydrogeen bereiken zij een hoogte van tussen 25.000 tot 35.000 voet, alwaar luchtlagen worden aangetroffen, die zich constant van westelijke in oostelijke richting begeven.

Telkens als zij dalen tot op een hoogte van 25.000 voet door verlies van gas, wordt er door barometrische druk een zandzak uitgeworpen, waardoor de ballon opnieuw stijgt.

Als de berekeningen juist zijn, moet de laatste zandzak worden uitgeworpen, zodra de ballon Amerika bereikt heeft. Dan gaat 'n nieuw automatisch apparaat in werking. Als de ballon dan tot 27.000 voet daalt, wordt automatisch een bom uitgeworpen.

De ballon gaat opnieuw omhoog. Bij de volgende daling wordt weer een bom uitgeworpen enz. Als alle bommen zijn uitgeworpen, wordt er automatisch een lont ontstoken, die de ballon geheel verniet. De ballons hebben een snelheid van 190 tot 200 km. per uur.

Zuivering van de Koninklijke Marechaussee

In de verschillende afdelingen van de Koninklijke Marechaussee in de prov. Utrecht is men overgegaan tot het vormen van Zuiveringscommissies.

Klachten en bezwaren tegen leden van de Koninklijke Marechaussee kunnen schriftelijk, voorzien van datum en handtekening, ingediend worden bij de voorzitters dier Zuiveringscommissies te weten:

1. Voor afdeling Amersfoort, omvattende de gemeenten Bunschoten, Bennes, Hoogland, Woudenberg, Stoutenburg, Leusden, Renswoude, Doorn, Leersum, Maarn, Rhenen, Amerongen en Driebergen bij Mr. M. F. Fokkema, v. Marxiaaan 57 te Amersfoort.
2. Voor afdeling Breukelen, omvattende de gemeenten Maartensdijk, Maarssen, Maarsseveen, Tienhoven, Achtienhoven, Westbroek, Breukelen-Nijenrode, Breukelen-St. Pieter, Loosdrecht, Loenen, Loenersloot, Euveld, Mijdrecht, Wilnis, Kockengen, Zegval, Kammerik, De Boven, Vinkeveen en Waverveen en Vreeland bij Mr. S. P. Baron Bentinck, burgemeester te Aboude.
3. Voor afdeling Utrecht, omvattende de overige gemeenten Bunnik, Odijk, Werkhoven, Gochten, Landgraaf, Schalkwijk, Vreeswijk, Jupiaans, Houten, Oudtunij, Vleuten, Haarzuilen, Harmelen, Veldhuizen, Linschoten, Montfoort, IJsselstein, Benschop, Lopik, Polsbroek, Hoenkopp, Willemskop en Snelleraard bij den Heer N. v. d. Ven, burgemeester te Wijk bij Duurstede.

Anonieme brieven zullen ongelezen terzijde gelegd worden en brieven die later dan een week na publicatie van dit artikel binnenkomen, worden niet meer behandeld.

Ter attentie diene nog, dat het bovenstaande geen betrekking heeft op het gemeentelijk politiepersoneel in de gemeenten Amersfoort, Maarn, De Bilt, Soest, Zeist en Zullen.

Staf Militair Gezag voor provincie Utrecht.
Sectie XI — Voorlichting.

Kapt. K. C. VAN SPRONSEN.

KORTE BERICHTEN

De persoonsbewijzen zullen niet vervangen worden door nieuwe identiteitskaarten. Wel is een regeling in voorbereiding om iedereen, die valsche papieren in zijn bezit heeft, in het bezit te stellen van een nieuw persoonsbewijs.

Nederland heeft in een te Londen ondertekend verdrag met China afstand gedaan van alle exterritoriale rechten, die het krachtens andere overeenkomsten in China genoot.

De Royal Canadian Engineers hebben bij Arnhem in 5 weken tijds een dubbele brug gelegd, die 10 jaar gebruikt zal kunnen worden voor alle verkeer. De brug is hoog genoeg om de scheepvaart onbelemmerd door te laten.

Op de plaats, waar de Koningin het eerst de Nederlandsche grens overkwam (Ede in Zeeuwisch-Vlaanderen) zal een monument worden opgericht.

Op het traject Haarlem-Alkmaar rijdt dagelijks een goederentrein. Verschillende bootdiensten over het IJsselmeer zijn weer met een beperkte dienstregeling begonnen.

Volgens een Amerikaanschen senator zouden de Amerikaansche troepen minstens de eerstvolgende 20 jaar een deel van Duitsland bezet houden, omdat zij teveel menschenlevens en geld opgeofferd hebben om zich zonder meer terug te trekken.